

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.
A SZABADELVŰ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

SZERKESZTŐSÉGI IRODA:

Rózsater, Kardos-ház, 16. sz. alatt.

Írta: a szerkesztő és a lap szerkesztője minden közlemény. Kéziratok levelek vissza nem adandók. Bérmentelen levelek csak ismert kezektől fogadhatók el.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve: Egész évre 10 Ft. — Félévre 5 Ft. — Negyedévre 2 Ft 50 Kr. — Egy hóra 1 Ft.

HIRDETÉSI DÍJ:

Öt-hat-hónapig tartó hirdetésért 5 Kr. — Hét-négy-hónapig tartó hirdetésért 4 Kr. — Nyolc-hat-hónapig tartó hirdetésért 3 Kr. — Tíz-hat-hónapig tartó hirdetésért 2 Kr.

KIADÓ-HIVATAL:

Rózsater, Kardos-ház, 16. szám.

Írta: a kiadó és a lap szerkesztője minden közlemény. Kéziratok levelek vissza nem adandók. Bérmentelen levelek csak ismert kezektől fogadhatók el.

Megint Szaloniki.

(T.) Előre kell bocsátanom, hogy itt nem kormányparti véleményről van szó, sőt egyik-másik kormány lap határozottan desavauáta, hogy Ausztria-Magyarországnak semmi szándéka Szaloniki-ig menni, vagy arra felé bár mi foglalásokat tenni. Hát legyen úgy. Ne szándékozzék a kormány Szaloniki-ig menni; itélje el a politikát az ellenzék, meg a közvélemény, meg az egész világ, de én ha egyedül magam maradok is, a kormányval, a közvéleménnyel, az egész világgal szemben azt fogom hangoztatni: »És a föld mégis mozog!« És a mi utunk mégis Szaloniki felé vezet.

Ausztriával mi csak addig leszünk amíg valami szél avagy orkán, a nagy német testhez nem sodorja azt, érdekeink pedig csak addig lesznek közösek, míg a német partikularis érdekek az egység eszméjét le nem győzik, fel nem bontják, ami pedig a Bismarck halála után megtörténtetik nagyon könnyen. És akkor az ausztriai német párt ismét felül fog kerekedni, ismét a német befolyás fog dominálni, s ismét felszínre jöhet az osztrák-német nagyhatalmiság kérdése. Nekünk tehát addig kellene igyekeznünk, hogy itt délkeleten valami erős állást foglalhatnánk s Magyarországot egy délkeleti birodalom központjává tehetnők, hogy ide nehe ednék a kormányzás sulya, hogy amint most Bécs, hát ezután Budapest legyen a birodalom fővárosa.

Csak hogy ha mi ezt elhalasztjuk és bevárjuk míg a német partikularizmus is fölébred, míg a déli és délyugoti államok megint Ausztria körül csoportosulnak s azt régi helyének elfoglalására bizgatják, hát akkor már későn lesz. Akkor, a mi jelentőségünknek ismét vége, s az az érdek, mely most Ausztriát egyneműen reánk utalja, megszűnik oly közvetlen lenni.

A magyar politika feladata tehát nem más mint: magyarosodni, és minden aron oda törekedni, hogy Budapest minél inkább jelentékeny szerepet játszó s minél inkább központja lehessen egy oly magyar birodalomnak, mely bizonyos nagyhatalmi vágyakat kielégíthessen, az az Ausztria nél-

kül is képes legyen nagyhatalmi állást foglalni.

Ez a mi érdekünk és ez Németország érdeke. A német egységet nem fenyegetheti más csak Ausztria, mert a németek között ennek az uralkodó háznak pártja van, amely pártot ma még féken tart a Bismarck vas keze, de amint ez a vas kéz megbénult, előállhat a szakadás és a válság.

Ezért egy a mi érdekünk s Bismarck érdekével, ezért protegálja a hatalmas ember Magyarországot, s igyekszik azt egy délkeleti birodalom központjává tenni. Sajnos azonban, hogy ez érdekét felfogni nem vagyunk képesek, hogy nem vagyunk képesek felhasználni egy ily hatalmas támogatást, mely a magyar érdek kezére játszanék minden áron, csak hogy az uralkodó házat hozzánk kösse.

Nem ismerem a kormány szándékát ebben a tekintetben. Nem tudom, őszintén vallja-e hogy Szaloniki felé terjeszkedni nem hajlandó, avagy csak éppen, hogy dobbal nem akar vereséget fogni: annyit azonban tudok, hogy az ellenzék minden erejét összeszedné, hogy a közvéleményt egy ily politika ellen lázítsa, és kormányt bukásra használja fel; mert azt már tapasztaltam, hogy a mi ellenzékünk előtt nincsen semmi szent akkor, mikor kormánybuktatásról van szó, s ha bár biztos volna abban, hogy a kormány menyországot esnálna az országból ha nem bántanák, de ha bántják megbukik és a menyország elmarad, — hát ha csak tehetné, megbuktatnák még is.

Ez minálunk egy kissé borzadalmas, mert vannak kérdések, melyek keresztülvitelére az egész nemzet egyetértésére és lelkesedésére lenne szükség; de nincs oly országboldogító kérdés a világon és nem találhatna ki olyat az Ur Isten, hogy ami ellenzékünket a kormány támogatására bírja s én azt hiszem, annak is ez az oka, hogy az alkalmat nem vagyunk képesek megragadni s a magyar ügy érdekében a Bismarck támogatását nem vagyunk képesek felhasználni. Pedig az megtemme most a mi érdekünkben minden kigondolhatót, nem a mi szépségünkért ugyan, hanem azért mert az ő érdeke is úgy kívánja.

Nem lehet pedig tudni, hogy az egyiptomi bonyodalom hová út ki, hogy vajon nem nyújt-e nekünk alkalmat arra, hogy a Bismarck befolyását felhasználva, minden ellenségünkön átgyozva a Saloniki tengerpartig meg se álljunk? Mert a bizony csakugyan meglehet, hogy Európa két felé fog válni, hogy francia, angol és orosz azon lesz, hogy a maga érdekében döntsön: Ausztria-Magyarország Német- és Olaszország pedig egy másik érdek csoportot fog képviselni. Akkor Anglia, Francia és Olaszország Afrikáért, Német, Orosz és Ausztria-Magyarország pedig a keletért fogna harcolni. Németország csupán azért, hogy a keletre tolhassa Ausztriát, tehát a mi érdekünkben.

A mondó lennék tehát, hogy jó lesz e felett a kérdés felett gondolkozni, jó lesz állást foglalni és szembeszállni majdan ama nyomorult pártoskodással, melyet az ellenzék a haza és magyarság ezen nagy érdeke ellen is fel fogna korbácsolni.

Az államhivatalnokok eladósodása
megakadályozásának kérdése, mint értesülünk, a magyar miniszterek kiváló gondolai egyikét képezi. Ezen, egy a közszolgálat mint magok az államhivatalnokok letérdeke szempontjából oly fontos kérdést, kormánykörökön a most visszalepett Ördödy közlekedési miniszter hozta színyre, s a felvetett kérdés felett a tárgyalások most már több mint másfél éve folynak az egyes szakminiszterek közt, azonban a célra vezethető eszközök megállapítása feletti igen lenyegesen eltérő vélemények miatt befejezésre mind ez ideig nem juthattak. Remélhető azonban, hogy az ez irányban történt véleménycsere meg lesz azon igen kívánatos gyakorlati eredménye, hogy a felvetett kérdés mégis előbb avagy utóbb kielégítő elintéztet fog nyerni.

Uj francia főkonzul Budapestén.
A hivatalos lap tegnapi száma közli: O császári és Apostoli királyi Felszö, a közös külügyminiszter előterjesztése alapján, folyó évi augusztus hó 1-én kelt legf. elhatározásával, báró Rafáls de Broes Budapestre kinevezett francia fő konzul megbízó-leveléhez a legmagasb exequatort legkegyelmesebben megadni melőztattott.

A „Debreczeni Ellenőr“ terejája.

Debreczen sz. kir. város egyetemes leírása.

Szerkesztette: Dr. Zelizy Dániel, kiadja: Debreczen sz. kir. város.

Ezen czímet viselő könyv czélja, hogy egy mondjuk, rendeltetése Debreczen város mostani állapotának elethü képét nyújtani, multjának történetét pedig, a mennyire lehetséges, teljes kikerekített alakban állítani az olvasó elé.

Igy ez a könyv azon részeiben, melyek a jelen megörökítésével foglalkoznak, történeti leírás leendő azon utódok előtt, kik a mai korra messziről fognak visszatekinteni; Debreczen történetét magában foglaló részében pedig e könyv megörökíti már a mi számunkra is a multnak sok keserűséggel vegyült emlékezetét. Lapozzuk át ezt a könyvet.

Legelő a város határterületeinek szelvényében, hosszában, egész nagyságában való leírását találjuk Tikos Imre, városi mérnökötől, annak kitüntetésével együtt, hogy a földteken mi tájon esik — az illető szaktudomány nyelvén szólva — milyen földrajzi fekvéssel bír ez a terület.

Azután le van írva ennek a határnak felszíne, melyen kelet felől erdősséggel borított homok dombor, nyugot felől agyagos dombok láncazolata vonul végig. (Tikos Imre-től.)

A határ területének minden tájáról szóló tengerszint feletti magasság mérések százával vannak feljegyezve, miknek egybevetéséből kitünik Debreczen határának lejtőhöz hasonló felszíne.

S hogy e lejtőn folydogáló vizek, erek honnan erednek, merre mennek; minden ki-

sebb-nagyobb folyás külön leírása beszéli el. (Tikos Imre-től.)

Az időjárásról hidegnek, melegnek, esőnek, szárazságnak, szelnek, szélsőségeknek e város feletti változását 27 évi feljegyzés tetelei ismer etik meg. (Szűcs Mihály, gazdasági tanintézeti tanártól.)

Megszámlálhatatlan évezredek azon titkairól is van megemlékezés e könyvben, miket itt is, más vidéken is földtani kutatás segélyével lehet csak felderíteni.

A debreczeni táj szikló tartalma, ebből folyó ipari jelentősége, ennek a jelentőségnek Francia- és Angolországból jött halálos csapás által történt megsemmisítése, a régi jó idők rajzából eleveníti fel egy vonásnak már már elfelejtett emlékezetét. (Kidolgozta Dr. Török József, a magyar tudományos akadémia rendes tagja s főiskolai tanár.)

Az állatvilágnak itt velünk egy határban lakó ezrei közül, a mennyit mostanáig volt idő meghatározni, (Kovács János és Dr. Török József, főiskolai tanároktól) a virágok seregéből, mik kertben, mezőn, erdőben vagy a siron virágoznak (Kovács János, főisk. tanártól) s egyéb növényeink is névszerint vannak felsorolva, hogy az ő jelenük emlékezte is fenmaradhasson a mi jeleinkkel együtt. Állatfajok, virágcsaládok is elnevezve vannak.

Majd tájleírás alakjában Debreczennek, mint a magyar alföld nagy városának rajza következik, (Dr. Zelizy Dánieltől) mely általános bemutatás után a közellet minden alkotó elemének egyenkint, részletesen történő leírásával találkozunk.

A törvényhatósági élet jelene minden ízében fel van tárva. (Dr. Zelizy Dániel dolgozata.)

A népesség előbb a statisztikai adatok világánál, később jellemének megismertetése által, van bemutatva. Ez a jellemrajz társadalmi alak elemek, beszédmod, népviselet, lakhely,

táplálkozás, népszokások leírásából áll, itt-ott életképek szíjjatékai által tarkítva. (Dr. Zelizy Dánieltől.)

Majd a debreczeni kevés számú egyház (Könyves Tóth Mihály, ref. lelkész; Dr. Zelizy Dániel, Chilkó László, r. cath. lelkész; Szakszó Rezső, r. cath. áldozár stb. és Dr. Popper Alajostól) és a sok iskola szellemi és anyagi ügyeire vonatkozó leírásokat olvassuk (Dr. Zelizy Dániel, Harmath Gergely, róm. cath. gymnasiumi igazgató s rendházi főnök; Jóó István, Domokos Kálmán, Dr. Király Ferencz és Balogh Ferencz) miket, a talán mindenkit egyaránt érdeklő irodalmi tevékenység 2—3 százados multjának s jelenének rajza követ, melyben körvonalazva vannak a XVI-ik század irodalmi küzdései, mikben Debreczen oly sok terméssel vett részt; ezen század közönségének Debreczenből kikérült kedvelt olvasmányai a „szép“ és „igen szép“ historikák, Debreczennek a XVII-ik században még fokozódott irodalmi jelentősége, a XVIII-ik századból a „debreczeni kör“, a „debreczeni grammatika“ Földi, Fazekas, Csokonai stb., az arkadiai pör s a XIX-ik században élt és élő debreczeni írónak mostanáig terjedő irodalmi tevékenysége. (Géresi Kálmántól.)

Nyomban ezután a „szinesztet története Debreczenben“ következik, mely „a nemzeti nyelv és magyar érzések pallérozására szolgáló institutum“ debreczeni szereplését, jó és balsorsát 1798-tól maig adja elő. (Géresi Kálmántól.)

Miután még a könyvtárak kincseiről egy szakasz-rész tájékoztató adatait tudomásul vettük: (Géresi Kálmán, ref. főiskolai tanártól) a gazdaság azon törzsköcs ügyéhez jutottunk, mely Debreczenben a mezőgazdaság, kertészet, állattenyésztés, vadtenyésztés és erdőgazdaság ágazataira oszlik. (Szűcs Mihály, Bekessy László, Török Gábor, gazdasági tanintézeti, Kovács János, főiskolai tanártól.)

Debreczen monographiájának irói.

1880. május 13-án mondta ki Debreczen város törvényhatósági bizottsága, hogy e város egyetemes leírását 1882-nek azon időpontjára, melyben a magyar orvosok és természetvizsgálók, mint e város vendégei, nagy gyűlésüket itt tartják — elkészítetteti.

A könyv felkért irói 1880. november 17-én fogadták el a könyv minden részére és részecskejére vonatkozó tervet. Nincs közöttük senki, kinek munkaereje eléggé igénybe ne volna véve, ha könyvet nem írnak is:

Balogh Ferencz — ref. főiskolai tanár.

Balogh Mihály — városi főmérnök.

Békessy László — m. kir. gazdasági tanintézeti tanár.

Chilkó László — 1880-ban még debreczeni r. cath. segédlelkész, később körös-tarjánai lelkész.

Domokos Kálmán — a debreczeni m. kir. gazdasági tanintézet igazgató tanára.

Géresi Kálmán — ref. főiskolai tanár.

Harmath Gergely — a kegyesrendiek debreczeni gymnasiumának igazgató tanára s debreczeni házának főnöke.

Jóó István — ref. tanító-képezdei igazgató tanár.

Dr. Király Ferencz — a debreczeni kereskedelmi és iparkamara titkára.

Kovács János — ref. főiskolai tanár.

Dr. Popper Alajos — gyakorló orvos.

Szakszó Rezső — róm. cath. áldozár, szentszéki ülnök — a „Theresianum“ nevet viselő debreczeni róm. cath. árvaház s a debreczeni róm. cath. elemi iskolák igazgatója.

Szűcs István — a magyar tudományos akadémia levelező tagja, debreczeni kir. törvényszéki bíró.

Szűcs Mihály — m. kir. gazdasági tanintézeti tanár.

Dr. Tegze Imre — városi főorvos.

Tikos Imre — városi mérnök.

Könyves Tóth Mihály — debreczeni ref. lelkész.

Török Gábor — m. kir. gazdasági tanintézeti tanár.

Dr. Török József — a magyar tudományos akadémia rendes tagja, ref. főiskolai tanár s gyakorló orvos.

és Dr. Zelizy Dániel — gyakorló orvos, az egész könyv érdeműs, fáradságtalan szerkesztője.

Hogy fejlődtek ki a mai birtokviszonyok, a testületi és magánbirtok milyen nagy, mily minőségű, mit terem, hogy jövedelmez, a mezőgazdasági munkát mennyiben végzi Debreczenben emberi erő, mennyiben gép, a kereskedésnek hány fajával találkozunk e városban, az állattenyésztés mily fontos tényezője Debreczen vagyonosságának, hogy áll itt a jó, szarvasmarha, juh, sertésenyésztés, mennyi erdő van Debreczen határában, micsoda fafajok élnek abban, hogy kezelik, miként használják az erdő fáját, a fa természetét; részleesen elő van adva a „Gazdaság“ czim alatt.

Az ipar, kereskedelem, forgalom, közlekedés adatainak megismerése közben pedig (Dr. Király Ferencz, a debreczeni kereskedelmi és iparkamara titkárától) tudomásul szerezhetünk arról, hogy azokat az alapokat, melyeken Debreczen közgazdasági, különösen ipari és kereskedelmi jelentősége századokon át megnyugodott, mint ingatta meg a villanyos és gőzerőnek közlekedési és forgalmi tényező gyanánt történő alkalmazása, mennyit vesz Debreczen akár a forgalom, mai viszonyok közt természetes decentralisatioja, akár a hazai kereskedelmi politikai azon törekvése miatt, mely a fővárosban akar egyetlen központot létrehozni, mily nyomok mutatják Debreczen ipari és kereskedelmi életében, hogy az üzleti verseny szabadozsága itt köztünk is tör-ront stb. stb.

Ezen nagyfontosságú dolgok meg ősmertetése után Debreczen külső s belső utjainak, (Balogh Mihály városi főmérnökötől) a közegességi állapotoknak (Dr. Tegze Imre városi főorvostól) s az itt székülő állami hivatalnak leírását (Dr. Zelizy Dánieltől) találjuk.

Végül egy rész Debreczen történetét adja elő — előbb megemlékezve a történet irás előtti időkről s ezen idők közszerzám maradványairól, (Kovács János főiskolai tanár) később leírva e városnak a haza sorsával szor-

Az egyiptomi dolgok.

Azon nyilatkozat, mely a török meghatalmazottak által tetetett és a jegyzőkönyvbe való fölétel után úgy a nagykövetelek, mint a török képviselők által aláíratott, szó szerinti következőleg hangzik: „A porta elfogadja a július 15-iki jegyzékben foglalt azon meghívást, hogy az abban elősorolt feltételek mellett Egyiptomban katonai hatalommal beavatkozzék.” A conferentia valószínűleg csütörtökön ismét össze.

Dervis pasa és Szerver pasa valószínűleg csütörtökön utaznak el, mert a beavatkozás, továbbá az Arabit lázadónak nyilvánított kiáltvány közzététele és a katonai egység tárgyában létrejövő szerződések megkötését akarják bevégni. A katonai egység a posta és Dufferin lord közt kötteték meg és a conferentiaiban nem fog tárgyalatni.

Az Egyiptomban alkalmazandó török hadtest csak 6200 főt fog számlálni. Mondják, hogy a porta egy 10,000 emberből álló második hadtestet is fog szervezni.

Az első török csapatok utban vannak már, de a helyzet most sem tisztább. A török csapatok akciója az angol haderőhöz való viszonya tárgyában mindaddig nem jött létre a megegyezés a porta s Anglia között. Minduntalan kitetszik, hogy az egyiptomi expedíciót akarata ellenére s csak azért teszi meg a porta, hogy ne jöjjen elentette a konferenciával s ne engedje elszigetelten eljárni Angliát. Hogy az ottomán intervenció által a megoldáshoz valamivel közelebb jusson a egyiptomi kérdés, egy lényeges pontot kell eldönteni: Arabi pasa lázadóvá nyilvánítását a szultán által.

Az egyiptomi nép nagy tömege Arabi s ügye mellett van. Mindazon borzalmas események, melynek Alexandria színhelye volt, hátterébe lépnek a törökök szemében azon tény előtt, hogy egy erélyes, önzetlen s hazafias muzulmán fellepett hazájának az idegen elnyomatás elleni megvédésére. E mozzanatnak oly nagy hatása van a közvéleményre, hogy a szultán még ha személyesen akarná is, nagy nehézségek nélkül alkalmatlanul ki az angolok által kívánt proklamációt. Egyenesen lábbal taposná a nemzeti élet manifestációját, mely, barmi alakot ölt is, Törökországújászóletésére nézve kétségkívül nagy jelentőségű. Itteni hivatalos körök nézete szerint tehát a proklamáció semmiesetre nem fog Konstantinápolyból kibocsátatni, hanem alkalmasint a török főparancsnoki hajóról, még mielőtt az ottomán csapatok Egyiptom földjére érkeznek. Vannak egyébiránt skeptikusok, kik a török csapatoknak Egyiptomban való kiszállítását még nagyon is problematikus dolognak tartják s európai bonyodalmak bekövetkezését hiszik, a melyek más fordulatot adhatnak az egész kérdésnek.

A diplomáciai válság elérte tetőpontját. Egyfelől Anglia szívesen ragaszkodik az Arabi lázadónak nyilvánított proklamációhoz, másfelől a porta lehetetlennek tartja e kivászási teljesítést. Török körökben határozottan állítják, hogy a török csapatok soha sem fognak Arabi ellen küzdeni. A hivatalos katonai lap minden számban dicserő cikkeket közöl Arabiról, a kormány befolyása alatt álló többi lapok is hasonló értelemben nyilatkoznak, sőt a mesealkban is Arabiról mondanak imákat. Midőn számyra kelt az álír, hogy Arabi megadta magát, Galatában csak oly nagy volt az izgatottság, mint Stambulban. Miként lehetne fel ily körülmények közt ellene a szultán? A rokonszenvet, melynek a mohamedán világban örövend, annál kevésbbe teheti kockára, mert bensejében maga is osztozik a közvélemény feragatásában. S az angol követeléssel, hogy Arabi lázadónak nyilvánítsa, annál inkább dacolhatni vél, mert a konferencia tagjai is

némi keserűséggel beszélnek Alexandria bombázata óta Angliáról. Mindazáltal támogatják bizonyos fokig az angol követelést s következő formákat keresnek az angol-török megegyezés létrehozására. Ha vajon sikerül-e, a jövő titka.

Hírek az országos dalár-ünnepélyről.

(—) A debreczeni dalversenyben a következő dalegyetek fogtak résztvenni: a beke-s-cs-abai, a kolozsvári polgári dalegyet, a losonczy dalegyet, a miskolczy dalegyet, a m-vásárhelyi dalkör, a pécsi dalárda, a pestinemeti dalkör, a rimaszombati dalárda, a szatmári dalegyet, a szegedi dalárda, a szegedi polgári dalárda, a szegszárdi dalárda, a szentesi dalegyet és az ungvári dalárda.

A fentiekben kívül részint mint közreműködők, részint pedig képviselőleg a következő tagyelvek vesznek részt az ünnepélyben, ugymint: az apathini, aradi, budai, budai zeneakademia, balassa-gyarmati, czeplédi, debreczeni, győri, h.-m. vásárhelyi, h.-bőszörményi, huszti, Harmonia-társulat, jászberényi, losonczy zene-és dalkör, mohácsi, nagykőrösi, nagymihályi, nemzeti zene, nagy-beeskereki, nagyszéplői, országos tanáregylet, pankoti, szamosújvári, sárospataki, sopronyi, s.-a.-újhegyi, tordai, ungvári, zeneművészek segélyegylete s a zombori tagyelvek. Összesen 45 tagyelve, mintegy 8—900 taggal. Mindehöz hozzá jöven még az irodalom, a sajtó és művészet képviselői, a hivatalos vendégek száma meghaladja az ezert.

Oly szám s a versenyző egyetek oly kiváló névsora, mely még egy országos dalünnepélyen sem fordult elő.

(—) A Lédeczy Sándor által a debreczeni országos dalversenyre felajánlott 7-ik díj: egy 4 oktávás hordozható kisértett zongora, már elkészült, és az ép oly eredeti dolgozás, mint izléses kiállítású sikerült műdarab. Figyelmeztetjük rá főleg a zeneközönséget. — Ugyancsak egy pompás angol gépezeti hangversenyzenegorát is Lédeczy S. a debreczeni díszhangverseny használatára szíveskedett felajánlani.

A debreczeni országos ünnepélyre jelentkezett tagyelvek, meghívott vendégek és művészek részére a névre szóló egyesületi hivatalos igazoló meghívók, valamint az utazási árleszállítási vasutigazgatósági igazolványok, ugyszintén a debreczeni szállás- és podgyászjegyek szétküldése f. hó 8-án vettek kezdetük a debreczeni rendezéségi főiroda által s így f. hó 12—13-ig, minden tagyelt s meghívott vendég azok birtokában leind.

A vasuti igazolványok az illető állomásokon ugy menet, mint jövet, a pénztárnál lebelegyezendők.

A mely vasuti vagy gőzhajói vonalakra nem küldetik külön vasuti igazgatói igazolvány, az azon utazókának elégséges csak az egyesületi igazoló meghívók felmutatása.

Ilyen vonalak a következők: az osztrák államvasutak, a pécsi-barsai vonal, a Dunagőzhajózási vonal.

Miért van most olyan sok eső?

E kérdésre a Magdeburger Ztg egyik meteorologusa a következőleg felel meg: „A mult tel rendkívüli szárazságnak és enyhéségének az lett a következése, hogy a talaj nem

nedvesült s nem hült át, mint különben, a behatoló hóviztől. Miután május és június néhány napi hideg időjárással elmúlt, a nap legmagasabb állásával megkezdődött a száraz és derült nyári idő. A földtalajnak már is nagymérvű átmelegültsége következtében ez az időjárás a hőmérsékletet nagyon felesigázta. Ennek a legközelebbi következése a légtömegeknek erélyes kiterjeszkedése és meghigulása volt. Minthogy azonban a messzebb környezet, különösen a partvidékek a levegő e meghigulásában nem vettek részt, annak szükségképp az áthévelt légtömegek tágkörü fölszállását kelle okoznia.

Ebből azonban ismét szükségképp az következett, hogy a tenger és a partvidékek fölött fekvő légtömegek beáramlottak, mégpedig minden felől, a hol hidegebb levegő volt. A magukkal hozott bő vizgözetek a még erősen átmelegedett lég szétoszlatta ugyan s a következő légtömegek is kaphattak az áthévelt földtalajból annyi fölösleges meleget, hogy vizgözetüket megköthessék, azonban ekkor már oly általános felhőzetet képeztek, mely a talaj és a levegő további melegülésének a napsugarak akadályozása által határt vetett. A levegő mindenfelől való beözönlésének leggyorsabb hatása pedig az volt, hogy Közép-Európában számtalan kisebb fölgorgatag támadt. E forgatagok szakadatlanul egymásba keverték a különböző hőfokú, nedves és száraz légtömegeket s ezzel — többnyire villamos elrobbanások közt — alkalmat adtak a vizgözt megcsúszdésére. E forgataghoz most a fölmegült Fekete-tengerből vizgözzel telített légtömegek verődtek, úgy hogy — az azt környező levegő spirális pályája révén — a forgatag északi oldalán volt a legmelegebb s legvizdusabb levegő. A forgatag haladása azonban mindig attól függ, mely oldalon találja a további lötesére szükséges feltételeket. Minthogy most már a meleg és nedves levegő mindig könnyebb a hidegnek, azért a depressziót az általános szabálytól elütőleg észak felé látjuk haladni — A mi vidékeinkre nézve ennek a közvetlen következése az Északi- és Keleti-tenger víztömegeinek erélyes felszivása volt, melyek azután Közép-Európában teljes vizgőztartalmukat hatalmas esőzések alakjában bocsátották ki. A most uralkodó esős idő korántsem szabályellenes, hanem a víz és szárazföld természetes kölcsönhatásán alapszik. A kontinensális Európa átmelegülése szükségszerű reakcióképen a tengeri levegő beözönlését s lecsapódások keletkezését okozza. Julius utolsó harmadának s augusztus első felének időjárása Közép-Európa nézve egészen normalis, a természetes meteorológiai viszonyoknak megfelelő. A magdeburgi meteorologus e tényvel szemben azt a tanácsot adja a német gazda-közönségnek, hogy vagy a mezőgazdasági technika vessen rá magát teljes erővel a nedvesen földre kerülő vetőmag megszáradására, vagy pedig a mezőgazdák 4—6 hettel később kezdjék a vetést. Az első módra nézve maga is elősmeri, hogy az sokkal költségesebb, semhogy gyakorlati sikert igérne, a második módra pedig szinte fölösleges megjegyeznünk, hogy az nálunk Magyarországon több kárral, mint haszonnal járna. A mi legnagyobb előnyünk éppen az, hogy új gabonával mi jelenhetünk meg először a piacon, s ez előny fejében legjobb meggyugyással fogadnunk a természet törvényei szerinti hátrányokat.

A vasuti díjtételek reformjáról.

(M. P.) A vasuti územ újraszervezése és javítása általában és különösen a magán vasutak viszonyainak határozottabb korlátrása az állampal, valamint a többi érdekeltekkel szemben, egyike azon fontosabb kérdéseknek, melyek megoldását a mi korunk vállalta magára.

Ez egy félhanggal megint mélyebben volt. Ez mily érzéstelenül, mily hidegen énekelt. Általában a P-ne tanítványai semmit sem érnek s ez a leány is tőle került ki. Na istennek hála, vége van. S még ezek az ostobák tapsolnak.

A karok ellen, ha még oly kifogástalanul működtek is, (pedig nemzeti színjátszó férf-és női kara valóban kitűnő) örökké egy sereg kifogása volt:

— Nem hallod, hogy szétmennek megint? De te semmit észre nem veszel! Persze, ha az ember a zenéhez nem tud... Az ensemblek általában rendkívül rosszak. Az egész operának nem ér semmit, valódi győtrelem hallgatni. Persz, mert örökké csak ezeket az olasz-verk-li-zenészeket nyuzzák. Na, még tapsolnak is. Fi done!

A hangversenyeken nem lehetett vele bírni:

— Na, hogy ezen a Essipoffon mit találnak, nem értem. Az, hogy egy kis szépség van rajta, még nem teszi művésznővé. Miféle mérethben veszi ez ezt a zongoraversenyt, hisz ez hopszpolka s nem Beethoven... Ez hamis volt, hallozd? Az akkordhoz még egy hangjegyet hozzárántott. Na, ez gyalázat. Holnap persze a lapok tele lesznek magasztalással. Természetesen, olyan emberek irnak a zenéről akik mégcsak az itteni zeneakadémiát se végezték el.

Később azonban még rosszabbra fordult a dolog. Négy éven át elnyomta Bertha azon szenvedélyét, hogy a hangversenyteremben ragyogjon. Tavaly nyáron azonban kitört belőle újra a művésznő. Fel kell lépnie, különben belehal, vagy beleőrül. Hitvány énekesnők, kiknek vékony a hangja, s alig van iskolája, mesés díjazásban részesülnek, nevük szájról szájra jár, magasztalják, — s csak ő, külömb valamenyinnél, kénytelen veke alá rejtetni tehetségét.

Az ez irányban nyilvánuló törekvések mindenestre reánk is tanulságosak, mert ha a vasuti építkezés, finanszírozás és forgalom terén nagy hibákat követtek el Európában mindennél, az általános szabály alól mi egyáltalában nem vonhattuk ki magunkat.

Hazánkat ép úgy, mint Franciaországban, Belgiumban és Németországban a vasutak államosításában velük feltalálni a legüdvösebb eszközt arra nézve, hogy az eddig követett mulasztások pótolassanak. E mulasztások oly sokféle és súlyosak, miszerint némelyikét bátran büntények lehetne elnevezni, ha viszont nem láthatnók, hogy majdnem jüganily tévedések mindenütt felmerülnek, a hol a vasutépítkezés új és ismeretlen, mint például Szerbiában. A bajon, mint említettük, államosítás útján igyekeznek segíteni. A magánvasutak érdekei azonban oly sokféle ágaznak szét, hogy az államosítást csak lassanként és a legnagyobb elővigyázattal lehet keresztülvinni, nehogy sokkal fontosb czelok veszélyeztessenek, mint az, a mely eredményezettetni kívánatik. Az állam főtörekvésének tehát első reuendben oda kell irányulnia, hogy vonalai akkép alakuljanak, hogy a magánvasutak tulajdon részének érezhető versenytársai lehessenek, mert ez esetben már elég hatalommal bír, hogy a tarifafeltételek iránti jogos követelményeit elérje, mint ezt kézzel foghatólag észlelhettük az osztrák államvasut társasággal kötött szerződések alkalmából. Ha tekintetbe vesszük, hogy mily sokféle eszközzel rendelkezik az állam, melyekkel a magánvasutakra, ha kell, pressziót gyakorolhat, arra a konkluzióra jutunk, hogy a tulhajtott vasutállamosítások nem felelnek meg a kereskedelmi élet és a fordalmi tökéletesedés egészséges alapjainak.

A mire leginkább szükség van, az a személyforgalom emelése Ausztria-Magyarországon, mely a külföldi államokéhoz nem áll semmi arányban. A nagyobb államok közt a mi monarchiánkban áll a személyforgalom legalacsonyabbban. Kilométerre nézve négyszer annyit vasut van nálunk forgalomban, mint Belgiumban és mégis kevesebb személy szállítunk, mint a kis Belgium. Es kisebb nagyobb mérvben ilyen a viszony Német-és Franciaországhoz képest is, Angliáról nem is szólva, mely allamban a kilométerszám csak 1 1/2 szer nagyobb és a személyszállítás 15-ször oly nagy, mint monarchiánkban. Ez abnormitáson segíteni kell és pedig annál is inkább, mivel a személyszállítás nemcsak az illető vasutársulatoknak biztosít nagyobb jövedelmet, hanem lényegesen megkönnyíti a kereskedelmi forgalmat, tehát közvetlenül támogatja az ipart, terjeszti a műveltséget és civilizációt és esökkenti a betegségek és haláleseteket. Nem egy cikket, egész könyvet lehetne arról írni, hogy a legfontosabb szállítási eszköz, az ember szállítási díjának leszállítása mennyi előnyt nyújt. Hogy mi mindent lehetne tenni az ócskó taritakra vonatkozólag, azt vasutaink legjobban megtudhatnák Angliában, de közelebb is szerezhetnek tájékozást, pl. a Rajna és Neckarmenti vasutaknál.

Majdnem ily fontossággal bír az árutarifák szabályozása. Ezeknek sokkal nagyobb a verseny, mert nagyobb területeken szállítottak és mert külföldi területeket is érintenek. Hogy ez irányban is mennyi mulasztást követünk el, leginkább kitűnik azon körülményből, hogy most kezdünk mindent elkövetni arra nézve, hogy a külföldi forgalmat Fiume és Triest felé irányítsuk, mert eddig vasutaink csak a külföldi, a hamburgi és stettini kikötőknek tettek szolgálatot. Évtizedek kellenek, hogy a vasutársulatok helyrehozzák mindazt, mit eddig elmulasztottak. Eddig az volt a baj hogy a vasutársulatok külföldiek lévén, mitsem törődtek Magyarország és Ausztria érdekeivel; de ujabban a viszonyok változtak Ma-

— Ez egy félhanggal megint mélyebben volt. Ez mily érzéstelenül, mily hidegen énekelt. Általában a P-ne tanítványai semmit sem érnek s ez a leány is tőle került ki. Na istennek hála, vége van. S még ezek az ostobák tapsolnak.

A karok ellen, ha még oly kifogástalanul működtek is, (pedig nemzeti színjátszó férf-és női kara valóban kitűnő) örökké egy sereg kifogása volt:

— Nem hallod, hogy szétmennek megint? De te semmit észre nem veszel! Persze, ha az ember a zenéhez nem tud... Az ensemblek általában rendkívül rosszak. Az egész operának nem ér semmit, valódi győtrelem hallgatni. Persz, mert örökké csak ezeket az olasz-verk-li-zenészeket nyuzzák. Na, még tapsolnak is. Fi done!

A hangversenyeken nem lehetett vele bírni:

— Na, hogy ezen a Essipoffon mit találnak, nem értem. Az, hogy egy kis szépség van rajta, még nem teszi művésznővé. Miféle mérethben veszi ez ezt a zongoraversenyt, hisz ez hopszpolka s nem Beethoven... Ez hamis volt, hallozd? Az akkordhoz még egy hangjegyet hozzárántott. Na, ez gyalázat. Holnap persze a lapok tele lesznek magasztalással. Természetesen, olyan emberek irnak a zenéről akik mégcsak az itteni zeneakadémiát se végezték el.

Később azonban még rosszabbra fordult a dolog. Négy éven át elnyomta Bertha azon szenvedélyét, hogy a hangversenyteremben ragyogjon. Tavaly nyáron azonban kitört belőle újra a művésznő. Fel kell lépnie, különben belehal, vagy beleőrül. Hitvány énekesnők, kiknek vékony a hangja, s alig van iskolája, mesés díjazásban részesülnek, nevük szájról szájra jár, magasztalják, — s csak ő, külömb valamenyinnél, kénytelen veke alá rejtetni tehetségét.

ros kapcsolatban állott életét — örömet viszontagságait — az Arpád házi királyaink korától kezdve a legújabb időkig. (Szűcs István a magyar tud. akademia bv. tagja — debreczeni kir. törvényszéki bírótól.)

Mindezt Debreczen város egyetemes leírása három fő részben tartalmazza

A könyvhöz a város térképe s három graphikus tábla van mellekelve, mikén kívül még néhány fametszvényvel s könyvmatu disszel is találkozunk e mű hosszú folyamában.

Holnapi számunkban e könyv ismertetésére még vissza térünk.

FELESÉGEM MŰVESZNŐ.

(Zenei tragikomédia.)

Mátyás barátunk öt év óta házas. Két gyönyörű, széke gyermeket ringat olykor térdéin, egyik kedvesebb kis angyal mint a másik atyjuk szemévilága mindkettő. Matyas ugy el játszik velük, mintha saját maga is gyermek volna s e közben mindent felejt. Podig nem volna nagy szüksége a feledésre, mert hisz nagyon is általában irigyelt ember is, egészséges, erőteljes körülbelül harminczöt éves férfi, ki azt cselekedheti, ami neki tetszik, szabad ura tetteinek, egyszóval a legboldogabb ember lenne, ha a felesége nem volna — művésznő.

Mikor még fiatal aglegény volt, sejtellemlésem birt arról, mit tesz az — zongoraművésznőt venni el. Sőt ellenkezőleg, igen csinosnak találta, hogy Bertha oly szépen zongorázik, és szép énekhangját teljes elragadtatással sorolta egyéb bajai között első helyre. Igaz ugyan, hogy ő neki teljesen mindegy lett volna, ha Berthát akár nyavogni halja is, vágya ilyenkor csak az volt, hogy atólehesse és

kedves orczáját homlokától kezdve egész a kis gödröcséig összecsiszokolhassa. De azért megelégedés bűszkeséget érzett mindig, mikor halotta egy s más ismerőse által Bertha zongorajátékát dicsereteni, vagy olvashatta a helyi „társadalmi, közgazdasági és szépirodalmi hetilap” hasábjain, hogy Vercsey Bertha kisasszony, „megyenek és városunk csalogánya tegnap ismét elbájolt bennünket” tüneményeszerű hangjával és koloraturgazdag énekevel.” — stb. Eltagadhatlanul bizonyos bűszkeség fogta el Matyasunkat, midőn menyasszonyával karonfogva haladt végig a sétányon és hallá, miként susogtak utánuk az elmenők:

— Nézzétek, ez Vercsey Bertha! Ez meg a völégénye.

A helyzet azóta lényegesen megváltozott. Öt éve, hogy letűntek a mézes hetek, a művésznő-menyasszonyból művészi feleség lón és lón azzal rémítő győtrelem Vercsey Bertha Matyas urnak, a művésznő férjének.

Mátyás ur a mézes hetek után csakhamar tudatára kezdett jutni annak, mit tesz az, művésznő férjének lenni. Hisz ő ugy képzelte, hogy édes otthonukban, szép alkonyatkor, midőn ő cigarettézve végig heveredik a pamlaigon, felesége a zongora mellett néhány népdalt, vagy azon ösmert dalt éneklí, hogy „ha a fecske utra kel”, meg a „képeddel alszom el”-t, a zongorázásból pedig néhány csinos opera-potpourrival beéri. Azonban Bertha nem tartozott azon zongorázók közé, kik a „Szűz imája”-n és a „Donauvalceren tul nem jutottak. Ö testestől lelkestől klasszikai zenészt volt Beethoven szonátái voltak az ő bibliája, s ha énekelni kezdett saját inye szerint, szegény Matyasunkat a hideg kezdette lelbi. Még Mozartot olykor elővette, hanem a rendes mindig a „Teremtés” és különösen Bach Sebastyén „Mátyás passió”-ja vala, daczra a annak, hogy az utóbbi zenemű egyik előadásán Bertha ur-

— Ez egy félhanggal megint mélyebben volt. Ez mily érzéstelenül, mily hidegen énekelt. Általában a P-ne tanítványai semmit sem érnek s ez a leány is tőle került ki. Na istennek hála, vége van. S még ezek az ostobák tapsolnak.

A karok ellen, ha még oly kifogástalanul működtek is, (pedig nemzeti színjátszó férf-és női kara valóban kitűnő) örökké egy sereg kifogása volt:

— Nem hallod, hogy szétmennek megint? De te semmit észre nem veszel! Persze, ha az ember a zenéhez nem tud... Az ensemblek általában rendkívül rosszak. Az egész operának nem ér semmit, valódi győtrelem hallgatni. Persz, mert örökké csak ezeket az olasz-verk-li-zenészeket nyuzzák. Na, még tapsolnak is. Fi done!

A hangversenyeken nem lehetett vele bírni:

— Na, hogy ezen a Essipoffon mit találnak, nem értem. Az, hogy egy kis szépség van rajta, még nem teszi művésznővé. Miféle mérethben veszi ez ezt a zongoraversenyt, hisz ez hopszpolka s nem Beethoven... Ez hamis volt, hallozd? Az akkordhoz még egy hangjegyet hozzárántott. Na, ez gyalázat. Holnap persze a lapok tele lesznek magasztalással. Természetesen, olyan emberek irnak a zenéről akik mégcsak az itteni zeneakadémiát se végezték el.

Később azonban még rosszabbra fordult a dolog. Négy éven át elnyomta Bertha azon szenvedélyét, hogy a hangversenyteremben ragyogjon. Tavaly nyáron azonban kitört belőle újra a művésznő. Fel kell lépnie, különben belehal, vagy beleőrül. Hitvány énekesnők, kiknek vékony a hangja, s alig van iskolája, mesés díjazásban részesülnek, nevük szájról szájra jár, magasztalják, — s csak ő, külömb valamenyinnél, kénytelen veke alá rejtetni tehetségét.

— Ez egy félhanggal megint mélyebben volt. Ez mily érzéstelenül, mily hidegen énekelt. Általában a P-ne tanítványai semmit sem érnek s ez a leány is tőle került ki. Na istennek hála, vége van. S még ezek az ostobák tapsolnak.

A karok ellen, ha még oly kifogástalanul működtek is, (pedig nemzeti színjátszó férf-és női kara valóban kitűnő) örökké egy sereg kifogása volt:

— Nem hallod, hogy szétmennek megint? De te semmit észre nem veszel! Persze, ha az ember a zenéhez nem tud... Az ensemblek általában rendkívül rosszak. Az egész operának nem ér semmit, valódi győtrelem hallgatni. Persz, mert örökké csak ezeket az olasz-verk-li-zenészeket nyuzzák. Na, még tapsolnak is. Fi done!

A hangversenyeken nem lehetett vele bírni:

— Na, hogy ezen a Essipoffon mit találnak, nem értem. Az, hogy egy kis szépség van rajta, még nem teszi művésznővé. Miféle mérethben veszi ez ezt a zongoraversenyt, hisz ez hopszpolka s nem Beethoven... Ez hamis volt, hallozd? Az akkordhoz még egy hangjegyet hozzárántott. Na, ez gyalázat. Holnap persze a lapok tele lesznek magasztalással. Természetesen, olyan emberek irnak a zenéről akik mégcsak az itteni zeneakadémiát se végezték el.

Később azonban még rosszabbra fordult a dolog. Négy éven át elnyomta Bertha azon szenvedélyét, hogy a hangversenyteremben ragyogjon. Tavaly nyáron azonban kitört belőle újra a művésznő. Fel kell lépnie, különben belehal, vagy beleőrül. Hitvány énekesnők, kiknek vékony a hangja, s alig van iskolája, mesés díjazásban részesülnek, nevük szájról szájra jár, magasztalják, — s csak ő, külömb valamenyinnél, kénytelen veke alá rejtetni tehetségét.

— Ez egy félhanggal megint mélyebben volt. Ez mily érzéstelenül, mily hidegen énekelt. Általában a P-ne tanítványai semmit sem érnek s ez a leány is tőle került ki. Na istennek hála, vége van. S még ezek az ostobák tapsolnak.

A karok ellen, ha még oly kifogástalanul működtek is, (pedig nemzeti színjátszó férf-és női kara valóban kitűnő) örökké egy sereg kifogása volt:

— Nem hallod, hogy szétmennek megint? De te semmit észre nem veszel! Persze, ha az ember a zenéhez nem tud... Az ensemblek általában rendkívül rosszak. Az egész operának nem ér semmit, valódi győtrelem hallgatni. Persz, mert örökké csak ezeket az olasz-verk-li-zenészeket nyuzzák. Na, még tapsolnak is. Fi done!

A hangversenyeken nem lehetett vele bírni:

— Na, hogy ezen a Essipoffon mit találnak, nem értem. Az, hogy egy kis szépség van rajta, még nem teszi művésznővé. Miféle mérethben veszi ez ezt a zongoraversenyt, hisz ez hopszpolka s nem Beethoven... Ez hamis volt, hallozd? Az akkordhoz még egy hangjegyet hozzárántott. Na, ez gyalázat. Holnap persze a lapok tele lesznek magasztalással. Természetesen, olyan emberek irnak a zenéről akik mégcsak az itteni zeneakadémiát se végezték el.

Később azonban még rosszabbra fordult a dolog. Négy éven át elnyomta Bertha azon szenvedélyét, hogy a hangversenyteremben ragyogjon. Tavaly nyáron azonban kitört belőle újra a művésznő. Fel kell lépnie, különben belehal, vagy beleőrül. Hitvány énekesnők, kiknek vékony a hangja, s alig van iskolája, mesés díjazásban részesülnek, nevük szájról szájra jár, magasztalják, — s csak ő, külömb valamenyinnél, kénytelen veke alá rejtetni tehetségét.

— Ez egy félhanggal megint mélyebben volt. Ez mily érzéstelenül, mily hidegen énekelt. Általában a P-ne tanítványai semmit sem érnek s ez a leány is tőle került ki. Na istennek hála, vége van. S még ezek az ostobák tapsolnak.

A karok ellen, ha még oly kifogástalanul működtek is, (pedig nemzeti színjátszó férf-és női kara valóban kitűnő) örökké egy sereg kifogása volt:

— Nem hallod, hogy szétmennek megint? De te semmit észre nem veszel! Persze, ha az ember a zenéhez nem tud... Az ensemblek általában rendkívül rosszak. Az egész operának nem ér semmit, valódi győtrelem hallgatni. Persz, mert örökké csak ezeket az olasz-verk-li-zenészeket nyuzzák. Na, még tapsolnak is. Fi done!

A hangversenyeken nem lehetett vele bírni:

— Na, hogy ezen a Essipoffon mit találnak, nem értem. Az, hogy egy kis szépség van rajta, még nem teszi művésznővé. Miféle mérethben veszi ez ezt a zongoraversenyt, hisz ez hopszpolka s nem Beethoven... Ez hamis volt, hallozd? Az akkordhoz még egy hangjegyet hozzárántott. Na, ez gyalázat. Holnap persze a lapok tele lesznek magasztalással. Természetesen, olyan emberek irnak a zenéről akik mégcsak az itteni zeneakadémiát se végezték el.

Később azonban még rosszabbra fordult a dolog. Négy éven át elnyomta Bertha azon szenvedélyét, hogy a hangversenyteremben ragyogjon. Tavaly nyáron azonban kitört belőle újra a művésznő. Fel kell lépnie, különben belehal, vagy beleőrül. Hitvány énekesnők, kiknek vékony a hangja, s alig van iskolája, mesés díjazásban részesülnek, nevük szájról szájra jár, magasztalják, — s csak ő, külömb valamenyinnél, kénytelen veke alá rejtetni tehetségét.

— Ez egy félhanggal megint mélyebben volt. Ez mily érzéstelenül, mily hidegen énekelt. Általában a P-ne tanítványai semmit sem érnek s ez a leány is tőle került ki. Na istennek hála, vége van. S még ezek az ostobák tapsolnak.

A karok ellen, ha még oly kifogástalanul működtek is, (pedig nemzeti színjátszó férf-és női kara valóban kitűnő) örökké egy sereg kifogása volt:

— Nem hallod, hogy szétmennek megint? De te semmit észre nem veszel! Persze, ha az ember a zenéhez nem tud... Az ensemblek általában rendkívül rosszak. Az egész operának nem ér semmit, valódi győtrelem hallgatni. Persz, mert örökké csak ezeket az olasz-verk-li-zenészeket nyuzzák. Na, még tapsolnak is. Fi done!

A hangversenyeken nem lehetett vele bírni:

— Na, hogy ezen a Essipoffon mit találnak, nem értem. Az, hogy egy kis szépség van rajta, még nem teszi művésznővé. Miféle mérethben veszi ez ezt a zongoraversenyt, hisz ez hopszpolka s nem Beethoven... Ez hamis volt, hallozd? Az akkordhoz még egy hangjegyet hozzárántott. Na, ez gyalázat. Holnap persze a lapok tele lesznek magasztalással. Természetesen, olyan emberek irnak a zenéről akik mégcsak az itteni zeneakadémiát se végezték el.

Később azonban még rosszabbra fordult a dolog. Négy éven át elnyomta Bertha azon szenvedélyét, hogy a hangversenyteremben ragyogjon. Tavaly nyáron azonban kitört belőle újra a művésznő. Fel kell lépnie, különben belehal, vagy beleőrül. Hitvány énekesnők, kiknek vékony a hangja, s alig van iskolája, mesés díjazásban részesülnek, nevük szájról szájra jár, magasztalják, — s csak ő, külömb valamenyinnél, kénytelen veke alá rejtetni tehetségét.

— Ez egy félhanggal megint mélyebben volt. Ez mily érzéstelenül, mily hidegen énekelt. Általában a P-ne tanítványai semmit sem érnek s ez a leány is tőle került ki. Na istennek hála, vége van. S még ezek az ostobák tapsolnak.

A karok ellen, ha még oly kifogástalanul működtek is, (pedig nemzeti színjátszó férf-és női kara valóban kitűnő) örökké egy sereg kifogása volt:

— Nem hallod, hogy szétmennek megint? De te semmit észre nem veszel! Persze, ha az ember a zenéhez nem tud... Az ensemblek általában rendkívül rosszak. Az egész operának nem ér semmit, valódi győtrelem hallgatni. Persz, mert örökké csak ezeket az olasz-verk-li-zenészeket nyuzzák. Na, még tapsolnak is. Fi done!

A hangversenyeken nem lehetett vele bírni:

— Na, hogy ezen a Essipoffon mit találnak, nem értem. Az, hogy egy kis szépség van rajta, még nem teszi művésznővé. Miféle mérethben veszi ez ezt a zongoraversenyt, hisz ez hopszpolka s nem Beethoven... Ez hamis volt, hallozd? Az akkordhoz még egy hangjegyet hozzárántott. Na, ez gyalázat. Holnap persze a lapok tele lesznek magasztalással. Természetesen, olyan emberek irnak a zenéről akik mégcsak az itteni zeneakadémiát se végezték el.

Később azonban még rosszabbra fordult a dolog. Négy éven át elnyomta Bertha azon szenvedélyét, hogy a hangversenyteremben ragyogjon. Tavaly nyáron azonban kitört belőle újra a művésznő. Fel kell lépnie, különben belehal, vagy beleőrül. Hitvány énekesnők, kiknek vékony a hangja, s alig van iskolája, mesés díjazásban részesülnek, nevük szájról szájra jár, magasztalják, — s csak ő, külömb valamenyinnél, kénytelen veke alá rejtetni tehetségét.

— Ez egy félhanggal megint mélyebben volt. Ez mily érzéstelenül, mily hidegen énekelt. Általában a P-ne tanítványai semmit sem érnek s ez a leány is tőle került ki. Na istennek hála, vége van. S még ezek az ostobák tapsolnak.

A karok ellen, ha még oly kifogástalanul működtek is, (pedig nemzeti színjátszó férf-és női kara valóban kitűnő) örökké egy sereg kifogása volt:

— Nem hallod, hogy szétmennek megint? De te semmit észre nem veszel! Persze, ha az ember a zenéhez nem tud... Az ensemblek általában rendkívül rosszak. Az egész operának nem ér semmit, valódi győtrelem hallgatni. Persz, mert örökké csak ezeket az olasz-verk-li-zenészeket nyuzzák. Na, még tapsolnak is. Fi done!

A hangversenyeken nem lehetett vele bírni:

— Na, hogy ezen a Essipoffon mit találnak, nem értem. Az, hogy egy kis szépség van rajta, még nem teszi művésznővé. Miféle mérethben veszi ez ezt a zongoraversenyt, hisz ez hopszpolka s nem Beethoven... Ez hamis volt, hallozd? Az akkordhoz még egy hangjegyet hozzárántott. Na, ez gyalázat. Holnap persze a lapok tele lesznek magasztalással. Természetesen, olyan emberek irnak a zenéről akik mégcsak az itteni zeneakadémiát se végezték el.

Később azonban még rosszabbra fordult a dolog. Négy éven át elnyomta Bertha azon szenvedélyét, hogy a hangversenyteremben ragyogjon. Tavaly nyáron azonban kitört belőle újra a művésznő. Fel kell lépnie, különben belehal, vagy beleőrül. Hitvány énekesnők, kiknek vékony a hangja, s alig van iskolája, mesés díjazásban részesülnek, nevük szájról szájra jár, magasztalják, — s csak ő, külömb valamenyinnél, kénytelen veke alá rejtetni tehetségét.

— Ez egy félhanggal megint mélyebben volt. Ez mily érzéstelenül, mily hidegen énekelt. Általában a P-ne tanítványai semmit sem érnek s ez a leány is tőle került ki. Na istennek hála, vége van. S még ezek az ostobák tapsolnak.

A karok ellen, ha még oly kifogástalanul működtek is, (pedig nemzeti színjátszó férf-és női kara valóban kitűnő) örökké egy sereg kifogása volt:

— Nem hallod, hogy szétmennek megint? De te semmit észre nem veszel! Persze, ha az ember a zenéhez nem tud... Az ensemblek általában rendkívül rosszak. Az egész operának nem ér semmit, valódi győtrelem hallgatni. Persz, mert örökké csak ezeket az olasz-verk-li-zenészeket nyuzzák. Na, még tapsolnak is. Fi done!

A hangversenyeken nem lehetett vele bírni:

— Na, hogy ezen a Essipoffon mit találnak, nem értem. Az, hogy egy kis szépség van rajta, még nem teszi művésznővé. Miféle mérethben veszi ez ezt a zongoraversenyt, hisz ez hopszpolka s nem Beethoven... Ez hamis volt, hallozd? Az akkordhoz még egy hangjegyet hozzárántott. Na, ez gyalázat. Holnap persze a lapok tele lesznek magasztalással. Természetesen, olyan emberek irnak a zenéről akik mégcsak az itteni zeneakadémiát se végezték el.

Később azonban még rosszabbra fordult a dolog. Négy éven át elnyomta Bertha azon szenvedélyét, hogy a hangversenyteremben ragyogjon. Tavaly nyáron azonban kitört belőle újra a művésznő. Fel kell lépnie, különben belehal, vagy beleőrül. Hitvány énekesnők, kiknek vékony a hangja, s alig van iskolája, mesés díjazásban részesülnek, nevük szájról szájra jár, magasztalják, — s csak ő, külömb valamenyinnél, kénytelen veke alá rejtetni tehetségét.

— Ez egy félhanggal megint mélyebben volt. Ez mily érzéstelenül, mily hidegen énekelt. Általában a P-ne tanítványai semmit sem érnek s ez a leány is tőle került ki. Na istennek hála, vége van. S még ezek az ostobák tapsolnak.

A karok ellen, ha még oly kifogástalanul működtek is, (pedig nemzeti színjátszó férf-és női kara valóban kitűnő) örökké egy sereg kifogása volt:

— Nem hallod, hogy szétmennek megint? De te semmit észre nem veszel! Persze, ha az ember a zenéhez nem tud... Az ensemblek általában rendkívül rosszak. Az egész operának nem ér semmit, valódi győtrelem hallgatni. Persz, mert örökké csak ezeket az olasz-verk-li-zenészeket nyuzzák. Na, még tapsolnak is. Fi done!

A

Közgazdaság.

A budapesti gabonaföldesérő.

— aug. 8. Buzában ma a malmok és az export jóval élénkebb vételkedvekhez képest a kínálat nem volt kielégítő. Az irányzat ennek folytán észrevehetőleg szilárdabbá alakult. Átlag 10 krral magasabb árak mellett a forgalom 20.000 mmáza ment.

Legmagasabb ár volt 82.5 k. tolnamegyei buzáért 11.27 1/2 frt, legkisebb ár pedig 79 k. északmagyarországi buzáért 9.90 frt.

Eladott:
Buza: Tiszavidéki 300 mmáza 82 k. 11.12 1/2, 100 mm. 82.5 k. 11.25, 950 mm. 81.5 k. 11.25, 500 mm. 81 k. 11.20, minden időre, 100 mm. 81 k. 11.10. készfűzetéssel 300 mm. 80.7 k. 11.—, 100 mm. 80 k. 11.10, 200 mm. 79.5 k. 11.—, 1000 mm. 79. k. 11.—, mind időre.

Felhőmegegyei 900 mmáza 80 k. 11.12 1/2, 200 mm. 87 k. 10.75, sárga, 300 mm. 77. k. 10.85, mind időre.

Tolnamegyei új 2100 mm 82.5 k. 11.27 1/2, időre.

Pestvidéki 300 mm. 80.5 k. 11.500 mm. 80.5 k. 11.05, 100 mm. 81 k. 11.05, 100 mm. 80 k. 11.05, 2000 mm. 80. k. 11.20, 1100 mm. 79.5 k. 11.05, 2000 mm. 80. k. 11.20, 1100 mm. 79.5 k. 10.89, sárga, 100 mm. 376.5 k. 10.80, 60 mm. 79 k. 10.45, 150 mm. 78.5 k. 10.—, 100 mm. 77 k. 10.50, 100 78.5 k. 10.85, mind időre.

Újvidéki 900 mm. 78.5 k. 10.75, időre. Bányai 100 mm. 78.5 k. 10.65, 100 mm. 78.3 k. 10.65, mind időre.

Felsőtiszavidéki 200 mm. 77.5 k. 10.60. Északmagyarországi új 100 mm. 81.5 k. 10.90, 100 mm. 80. k. 10.75, 100 mm. 79. k. 9.90, hibás 200 mm. 78.5 k. 10.40, hibás 200 mm. 78 k. 10.75 mind időre.

Egyéb gabonaföldesekből kevés volt a hozatal. Rozsból és árpából nagyobb mennyiségek jöttek forgalomba, szilárd árakon, azonban csak állomásokról. Zab jobb hozatal mellett engedő irányzatot követ s 10—15 krral olcsóbban kínálják; ellenben tengeri 10—15 krral magasabban fizetettik.

Eladott:
Tengeri 1800 mm. 7.92 1/2, 600 mm. 8.—, készfűzetéssel

Árpa 400 mm. 7.60, 600 mm. 8.—, 100 mm. 7.75, készfűzetéssel

Határidőüzlet.

Buzában határidőre az irányzat szilárdabb ugyan, azonban mérsékeltén jött forgalomba.

Hivatalosan jegyeztetett:

S z o k v á n y b u z a tavaszra 9.95—10.—.

S z o k v á n y b u z a őszre 9.78—9.80.

B á n s á g i t e n g e r i 1883. május—juniusra 5.90—5.93.

S z o k v á n y z a b tavaszra 6.45—6.47.

S z o k v á n y z a b őszre 6.26—6.28.

K á p o s z t a r e p c z e agaszt.—szept. 14—14 1/2.

Legujabb.

A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti táviratai.

Bukarest, aug. 10. (Érk. d. u. 2. 6.)

Valamennyi miniszter átnyújtotta lemondását a kormányelnöknek.

London, aug. 10. (Érk. d. u. 2. 6.)

A lord-mayor tegnapi bankettjén Gladstone védelmezte a kabinet egyiptomi politikáját; kifejtette hogy annyira szabadabb a boldoggá akarja tenni az Egyiptomi nemzetet.

Konstantinápoly, aug. 10. (Érk. d. u. 2. 6.)

A conferentia ma bizonytalan időre elnapoltatik. A szultán kiáltványa lázadóknak és bűnösöknek nyilváníja az egyiptomi katonai vezéreket. — A porta holnap 5000 katonát küld Alexandriába. Kairóban nyugalom uralkodik.

Felölts szerkesztő és kiadó laptulajdonos
Vértesi Arnold.
Főmunkatárs: **Karczag Imros.**

Nyilt-tér.

Tehenek és koczák

a gazd. tanintézetből.

Folyó hó 13-kán d. e. a lódiázás alkalmával a nagyerdőn a kir. gazd. tanintézet kisorolt számfelveti tehenei és tiszta mangalicza koczái elárvereztetnek.

Ispán

kerestetik egy nagyobb kiterjedésű homok talaju mezőfű-gazdaságba Pusztá-Abára, Balvány község mellett. (Szabolcs megye.) Értekezhetni Debreczenben Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében is.

essex-i tanár, igen elmés készüléket talált fel, melynek segítségével képesek vagyunk szobánkat napfényrel, tehát egy tökéletesen költség nélküli meleg-forrással fűteni. A készülék igen egyszerű; egy befektetett pala-lemez üveg alatt a ház napsütötte oldalára van akkép erősítve, hogy szelelő lyukak nyuljanak azon keresztül az egyes szobákba. Az eszköz működése már most akkép történik, hogy a nap rásütvéen az üveg lemezre, a levegőt átmelegíti, minek következtében az kitérül és a szelelő lyukakon át a szobába tódul; a palalemez pedig hűvösebben tartván az alatta levő levegőt, hőmérsékleti különbség all be és épen ez okozza az említett mozgás. Morse ezen készüléket saját szobájának fűtésére használta fel; s az igen jól működött. Különösen alkalmazható a készülék oly nagyobb termek, mint templom, iskola stb. fűtésére, melyek átmelegítése hosszabb ideig tart. Még északibb Európában is igen jól alkalmazható ez az eljárás, mert ott bizonyára 8—10 órán át süt a nap és így annak melegeit mintegy leraktározni lehet.

CSARNOK.

A király, mint a tiszta szerelemnek öre.

Nem Mátyás királyra, kiről a történet és rege különféle érdekes és jellemző epizódokat jegyzett fel, hanem most elő királyunkra — kit a magyarok istene sokáig éltesen — vonatkozik a fentirt „tiszta szerelemnek öre“ cím, mely alatt — mellesleg megjegyezve — egy megírt igaz esemény lesz elmondva.

Prágában valamelyik bormérésben — nálunk kurta-korcsma név alatt ismeretes — egy Kati nevű takaros kis lány, mint pinczérnő volt alkalmazva. A kis korcsmát különös szorgalommal látogatta a vitéz hadsereg s nem csuda, hogy két vitéznek és pedig egy vitézként ismerteknek s egy örmesternek hamar megakadt a szeme a csinos Katin. Mindkettő természetesen fűlik szerelmes lett, de mily különös szépsége a sorsnak! a Kati több vonalmat érzett a gefrájter, mint az örmester iránt, kinek pedig nemcsak rangja volt nagyobb s nemcsak szive volt tele szerelemmel, hanem a vaffenrokban hordott „piros bugyelláris“ is teltebb volt bankókkal, mint a szegény gefrájter.

Egy látogatás alkalmával a boldog választott (gefrájter) egy kis gyűrűt pillantott meg Katiczája ujján, mely új látszik, nagyon megnyerte tetszését. Kati látva a gyűrűje iránti érdeklődést, minden habozás nélkül lehuzta azt ujjáról s gondolván, hogy szive imádozott gefrájterének örömet szerez vele, odaajándékozta neki. A boldog gefrájter természetesen csókalkalmozta el az ajándékozó kis kezét, nem is gyantúta, mily szeltes lesz ez ajándék reája nézve.

Mert ott ült a sárga irigység és szörnyű féltékenység a másik asztalnál az ekeseredett örmester képeben: s szerelme elrablójának megbuktaására kifőzte feje gözölgő bográcsában a jágoi tervet. Feljelentette a gefrájtert, hogy azt a gyűrűt tőle lopta el s ez állításának behoztatására tanúkat is tudott toborozni. Ily kritikuss körülmények közt hasztalan volt a jámbor örmester abbéli meintege, hogy a gyűrűt szeretőjétől kapta, a katonák brósgája által három havi súlyos börtön-büntetésre ítéltetett.

Az örmester ezen kivívott győzelem után most már nagyobb mérsékléssel ostromolta a leány szívet, de Kati megtudva a történeteket, az örmester ur szerelmét és ajándékait megvetéssel utasította vissza. Szerencsétlen gefrájter után pedig annyit busult, annyit sóhajtozott, hogy egészsége naponként hanyatlott s utóljára is nagy beteg lett.

A szerelmeseit azonban egy „felsőbb hatalom“ őrzi s ha már egyszer regényes lett a Katicza szerelme, annak utóljára is úgy kellett végződnie, a mint a jó regények szoktak — házassággal.

Az érdekes ügy lassanként kiszivárgott a kaszárnya falai közül s tudomására jutott egy prágai nemesszívű fiatal ügyvédnek is, ki az ügyet magává vette, s a szükséges bizonyítékok beszerzése után ő felségehez a leány nevében kérelmi kérvényt nyújtott be.

A kérvény azonban rövid, de velős elintéztést nyert a szokásos hivatalos stílusban: „Rendelem, hogy elítelt r“ gefrájter ellen a bűnvizsgálat újból felvételtesse.“ Ezen királyi rendelet alapján újabb és alaposabb vizsgálat vitetett keresztül s ime kiderült az örmester turpissága s az elíteltnek — ki már 9 hétig ült a dutyiban — teljes ártatlansága.

A kiszabadult gefrájternek első dolga volt, a mint ister szabad levegőjét újra szivhatta — meglátogatni Katiját, de képzelhető, mily nagy volt ijedsége, midőn az előbb viruló színben levő lányt alig ismerte meg, oly beteg volt. Azt mondják, hogy a lány sem ismert többé imádoztójára s csak ennek buzdító szavai: „Kati, Kati, a király segített rajtam, szabad vagyok s nincs többé akadály, mely beünket elválasztana!“ — hozták új életre.

Mondanak sem kell, hogy a gefrájternek boldogabb baka, és Katinál boldogabb pinczérnő ez idő szerint nincs Prágában s nem zavarja most már kölcsönös boldogságukat semmi, mert az örmester ur jó helyen „festungizal.“

S mindez a király igazságszeretetéből folyó gyors intézkedésnek köszönhető és monja még valaki hogy „meghalt Mátyás király, oda az igazság!“ midőn ime, királyunk legfelsőbb atyai gondossága még a jámbor szerelmekre is kiterjed.

P. E.

S. . . . József, ügyvéd.

gyarország máris 2600 és Ausztria 3000 kilométer felett rendelkezik úgy, hogy minaeuitt mint versenyző léphet fel, anélkül, hogy a malmok gyarországot lényegesen meg kellene ezáltal károsítania.

Vigasztalásul felhozhatjuk, hogy mulasztásokat elkövettek másutt is, nemcsak nálunk, de most már mindenfelé megszorítják a malmok gyarországot hatáskörét. A vasuti tanács intézkedése körutal tesz az egész világon, mit pár év előtt az általános hadkötelezettség, a vasutársulatok ellenőrzésén legérdekesebb kísérlet tesz jelenleg a gyakorlati Amerika, hol szintén létesítenek egy vasuti tanácsot, de eddig pártatlan hatáskörrel. Az összes magántársulatok, melyeknek száma körülbelül 15,000 egészen a bizottság hatáskörébe osztatnak. A bizottság állapítja meg a tarifákat, menetrendet, kettősvágányt, biztosítási berendezést stb. és a társulatoknak csak annyi joguk van, hogy minden oly rendszabály ellen, mely tenyegetné fennállásukat és kockázatra tehetné a „polgári“ jövedelmet, apellálhatnak egy juryhoz vagy a kongressushoz. Mig tehát Európában a vasutársulatok a hatalom egyik tényezőjét képezik, addig Amerikában oda törekednek, hogy a hatalom kizárólag az állam kezében legyen és a társulatok csak egyes előforduló igazságtalanságok ellen védekezessenek. Ez radikális változás, melyre azonban csak Amerikában lehet szükség, hol a vasutársulatok hatalma talán még nagyobb, mint Európában. Várjuk be az amerikai kísérlet eredményét és ha ez jónak bizonyul, vizsgáljuk alá vehetjük, mennyiben és mit alkalmazhatnánk mi is cselárányosan.

Napi hírek.

— **Szende Béla** honvédelmi miniszter ur állapotáról azt a megnagyított értesítést kapjuk, hogy bár felgyógyulása még huzamosabb időt fog igénybe venni, a betegség lefolyásában határozott javulás állott be.

— **Lenyél Imrét** dalárdának fáradságtalan buzgó elnökét, ki hervadhatlan babérokat szerzett magának; szép kintnetes érte: a kolozsvári daleyelt díszelnökövé választotta meg. — E hirt bizonynyal örömmel fogadja a derek férfiúnak minden ösmertése és tisztelője.

— **A fumei kirándulásban** a kirándulók száma megfogja közelíteni a négyeszázat miután az elnökséghez naponként számos jelentések érkeznek. Különösen a közel vidékeik lesznek nagy számmal képviselve. Nagyváradról p. o. ügyvédek kereskedők és iparosokból álló ötven tagu társaság jelentkezett.

— **A guti vasuton** akarta tegnapelőtt egy atyai megpróbálni, hogy vajjon ha egy vicinális vasut elé fekszik az ember, milyen halála esik. Szerencsére azonban a gépezetű elé járó szerelvet, hogy valaki keresztbe feküdt a sineken és hirtelen megállította a gépet. Az öngyilkosjelölt ezután részegnek tettette magát, de nem lehetetlen, hogy valóban az is volt.

— **Az „Ébresztő“** című társadalmi helyi lapban megjelent politikai cikkekért állott ma a törvény előtt S z a t h m á r i Károly szerkesztő. A törvényszek vádlottat, miután lapjáról a kautio betéve nincs, — s abban mégis politikai cikket közölt, — egy havi börtönrre és 50 frt penzbírságra ítélte. — Vádlott felbevezett.

— **Id. Ábrányi Kornel** az országos dalár egyesület titkára tegnap és ma városunkban előzött, hogy itt az ünnepelei előkészületeit megzemlelje és a meg teendő intézkedésekre nézve információt nyújtson. Ábrányi innen Szathmarra utazott. Kapcsolatban megemlítjük hogy alaptalan volt a hír, mintha keves lakás ajánlatot volna fel az érkező vendékek számára, mert mint magunk is meggyőződünk több fölösleges lakás van.

Ezzel ő saját nevének, családjának, gyermekeik tartozik . . . meg kell történnie. Mátyás barátunk látván, hogy mitsem használ oppozíciója, megnyugodott a dolgokban, s mint a jó igavonó. maga nyújtá nyakát oda.

Bertha szülővárosában épen a „vörös kereszt“ rendezett egy hangversenyt, s erre letuataztak, ő énekelte. A vidéki lap természetesen tele volt magasztalásokkal. Mátyás barátunk azonban látott a táviró hivatalba s a főváros összes lapjainak megüröngyözé a fényes eredményt s harmadnap büszkén olvasták a „saját külön tudósítónk“ (érts Mátyás) elragadtatót füllentéseit a mesés sikerről.

Visszatért Budapestre, s Mátyás barátunk most sorra járt a szerkesztőségekbe, megköszönni a tudósítás közlését s neijéről meg egyet-egyet elmondani. Az udvarias szerkesztők aztán közölték, hogy „Vércsey Bertha a hírneves művésznő“ vidéki hangversenyein aratot diadalai után ismét visszatért a fővárosba. Egyszerre aztán egy sörényes ifju zongoraművész állított be Bertha nagysámbhoz, s a „nagy művésznő“ kegyes közreműködését kérte ki legközelebb adandó hangversenyére.

Nagyobb diadalt Vilmos császárnak 1871-iki berlini bevonulása óta nem ültek sehol, mint ez eset alkalmából Mátyásnak házában. „Parsifal“ első előadásának diadala semmi ehhez képest. Volt öröm a háznál. Bertha sugárzott a boldogságtól, a cselédek örült k, mert asszonyuk most már teljességgel nem tördött semmivel, s ő k lophattak tetszésük szerint, a gyerekek örültek, mert a mama egy-egy sereg bonbonnal küldte el őket mindig a nyakáról, a kanári madár örült, mert meg többet muzsikáltak otthon, mint eddig, a zongoraművész örült, mert mindennap ott ebédelt, — csak Mátyás kívánta pokolba a sörényes zongorázótól kezdve, egészen föl néhai Orfeusig mindazokat, akik

IGÉRVÉNYEK

Magyar sorsjegyekre augusztus 14.

Osztrák földhitei sorsjegyekre augusztus 16

Magyar sorsjegyek

egész 3 frt, fél 1.75 és bélyeg.

Főnyeremény:

150.000 frt o. é.

Osztrák földhitei sorsjegyek.

1 forint és bélyeg.

Főnyeremény:

50,000 frt o. é.

Állami jótékonyági sorsjegyek ára 2 forint.

Huzás augusztus 10-én.

Főnyeremény - 60.000 frt.

Előlegek mindenféle értékpapírra, arany- és ezüst-neműekre.

Ugyszintén a fővárosi és a helybeli lapok egyes számai naponta kevéssel a vonat megérkezése után kaphatók.

Katz Jakab,

termény-bizományi üzletében főpiacz, Telek-utca sarkán.

27

A nyári idény vége felé közeledvén, az alantabb elősorolt cikkek tetemes leszállított árban kaphatók:

Baum Miksánál,

Legyezők	9	król forint	3 - ig.
Napernyők	54	"	5 - "
Miederek	48	"	4 - "
Nyakkendők	7	"	2 - "
Női reggeli ruhák	1.62	"	3.50 "
" alsó szoknyák	90	"	2 - "
" gallér és kezeltő	27	"	1 - "
" kötők	27	"	1.50 "
Férfi ingek	54	"	2.50 "
Futó szőnyegek	20	"	— .80 "
Gyermek bőrtopánok	27	"	68 "

27

LILIONESSE

ismert kitűnő szepítőszers, mindenféle bőrtisztítatlanság eltávolítására.

Valódi minőségben kapható

Dr. ROTHSCHEK V. EMIL

czeglédutcai gyógyszerüzletében Debreczenben.

Üzlet változtatás!

Van szerencsém a t. cz. vevőim becses tudomására hozni, hogy eddig a „Tisza biztosító-társaság”-féle házban és a csapó-utczában levő üzletemet feladva a mai napon, a főpiaczon a „Kenessey”-féle helyiségben az ujonnan felépített „Bika” vendéglő mellett egy nagyobb szerű liszt és sóraktárt nyitottam és ez után is a

»Borsod-Miskolczi gőzmalom«

örleményeit fogom árusítani, s minthogy nevezett malom, ez időben malmát nagyobbította s szerkezetét finomította, képes leszek tehát minden irányban, úgy minőség valamint árra nézve, minden jó hitű és szilárd concurrenssal szemben a versenyt kiállnom.

A sőt közvetlen a

»Magyar kir. márm.-szigeti só-aknából«

hozatva szintén legolcsóbb napi ár szerint árusítandom.

Végül még jónak látom megemlíteni, hogy a híres

»W. Schneider bécsi tábla-élesztő«

gyárból nagy raktárt nyerve, naponta friss készítménnyel a legjutányosabb ár mellett szolgálhatok.

A n. é. közönség eddig irántam tanúsított bizalmaért hálás köszönetet mondva, kérem ezentúl is becses támogatását, en reményem, hogy pontos és loyális kiszolgálással szemben ezután is kiérdemlem számos megrendeléseit.

Mit alázatosan kérve vagyok t. tisztelettel

Kupfer József.

Jelenlegi napi árak:

0	1	2	3	4	5	6	7	8	8 1/2	8 3/4	9
22.40	21.80	21.40	20.80	20.40	19.60	18.60	17.—	15.80	13.60	10.60	9.60

Eladó ház.

Közel a központhoz, nagyhatvan-utca elején az 1096. számú ház, mely több rendbeli jövedelmező laképülettel, magtárhelyiségekkel, eséréppel fedett istállókkal, nagy tágas udvarral s házi kertnek használatos üres térral, s ezeken kívül 3 és 1/2 nyilas öndódi házutánvaló földdel bir, minden órára eladó. — Értekezhetni iránta: Sz. Nagy Károly ural az egyház-téren, vagy pedig Hamar László társulajdonossal, széchenyi-utczán az 1814. sz. alatti Telegdi-téle háznál.

Közkívánatra még e hó 15-ig lathato

15-én visszavonhatlanul utolsó előadás

KLEEBERG F.

legnagyobb állatsereglete a világon.

A nagy vásár-téren.

Az állatseregletben vannak: viziló, egy szarvorrú, 2 elefánt, 3 király tigris, 12 oroszlan, jaguár, leopárd, hiéna, zebra, giraff, strucz, nagy gyűjtemény mindenféle majom fajtából és több más állatok.

Az állatsereglet nyitva van reggeli 9 óratól este 10 óráig. Előadás, idomítás és étetés délután 4 órakor és este 7 órakor.

Belépti-díjak: I. hely 70 kr., II. hely 40 kr., III. hely 20 kr. — 10 éven alóli gyermekek az I. II. helyen a felét fizetik.

Katalogusok különféle nyelveken a pénztárnál kaphatók.

Hibás, de egészséges lovak és házi nyulak levágatás végett megvételnek.

Oravszky János kocsigyáros.

DEBRECZENBEN

darabos utczai saját házában, a collegium sorján,

ajánlja legnagyobb választékban levő kész kocsijait minden nemből: továbbá Debreczen és vidékének talajához legcélszerűbb, egész új szerkezettel ellátott könnyű homok-futó kocsijait, valamint diszes hintóit, melyek pár percz alatt egészen nyitott, vagy egészen zárt kocsikká alakíthatók.

Valamint mindenféle kocsik kijavitása és becséreltetése úgy helyben, mint vidékre a legjutányosabb áron eszközöltetik. Mindenemű kovács és kerékgyártó munkák saját műhelyemben pontosan végeztetnek.

Minden vasárkor nagy-hatvan-utca végén tartok nagy készletet gyártmányaimból.

Kérem a nagyérdemű közönség pártfogását, mit már eddig is nagy mérvben kivernem sikerült.

Az eredeti Singer-varrógépek

ismét fényes bizonyosságát adták czelszerűségüknek, a mint azt a forgalom emelkedése is tanúsítja, mert a mult évben

több mint fél millió

vagyis 561.306 db. eredeti Singer-gép árusítottatott el, mely több mint egy harmadát teszi a világ összes varrógép-gyártmányának. Jóságá és munkakepesége ezen gépeknek, valamint czelszerű szerkezetük, melyek által ezek folytonosan tökélyesbíttetnek, tetek ezen rendkívüli eredményt lehetővé és az eredeti Singer-varrógépeket úgy a háztartás, mint mindenemű iparos czélra a legkedveltebb varrógéppé a világon. Ezen gépek jelenleg az ujonnan

módosított állvánnyal

szállíthatók, melyeknek előnye mindenké fölött az, hogy az előbbi, könnyen megkopó és lármas járásu aljaknál zajtalanabb s könnyebb járásuak s megkopásnak kitéve nincsenek; — kezelésük pedig gyengébb alkotásu vagy idősebb egyéneknek sem káros.

Eredetiek: ha a gépek az itt látható gyári jegyet a gép karján s állvánnyal viselik.

Ugyanezek teljes jótállás mellett gyári-áron s heti egy forint törlesztés mellett árusíttatnak el.

Neidlinger G. Debreczen, piacz-utca 2145. sz. a.

Mindenféle természetes ásvány és gyógyvizeket

(ez évi nyári töltését — mint — legsikeresebbet) u. m. bártfai, bilini, borszéki, bikszádi, budai, karlsbadi, esizi, czigelkai, emsi, Eger-só és Ferenccs-forrás, friedrichshalli, gieshübli, gleichenbergi, halli, ivándai, koritniczai, kisingi-Rákóczy, luhi, lipiki, marienbadi, mohai-Ágnes, parádi, selti, szolyvai, szulini, preblaniti stb.

TOVÁBBÁ:

Mindenféle olajban törött kész festékeket, lenolajat, lenkeneczet, (firneisot) ecsetet, kitűnő és gyorsan száradó szoba-lagot, mely a behuzás után két óra mulva tökéletesen megszárad.

VALAMINT:

Tátrai és lipitói turót, ementhali, gróci, valódi franczia Imperial és hagenbergi sajtokat, sajtógácsát (quarglit) és VÉGRE:

A legjobb minőségű fűszer-árakat, különösen pedig tisztán kezelt kávéimat, mely úgy minőségre, mint jutányosságánál fogva versenyez bárhonnan beszerzetekkel is, pontos kiszolgálás és jutányos áron ajánl.

A frankfurti eczet főraktára.

Varga Lajos,
fűszerkereskedő, piacz-utca, a távirda és posta-épület mellett.

Borsányi Viktor

gazdasági gépész

Debreczen, N.-Várad-utca 2227. szám alatt.

Ajánlja ujonnan épített s berendezett dus tartalmu gépraktárát, legújabb szerkezetű könnyű járgány cséplőgépeit, különféle szelelő, valamint Backer-féle rostait aszög-választó szerkezettel, — suly szerint választó Export-rostait köt és Howard boronait, vető-gépeit, szecska- s répa-vágó, tengeri-morz-olót, könnyen kezelhető ruhamangurlo gépeit és minden egyéb kitűnő szerkezetű gazdasági gépeit a legolcsóbb áron s kedvező feltételek mellett.

Készletben tart gőz-cséplőgépekhez való tengelyek, rézperselyek, aczel dobsinek csavarok dugattyu karikák (Kolbenringe) stb. részleteket.

Gépműhelyében teljesít mindenféle gép és kazán javításokat a legpontosabban jutányos áron mellett.